

PROGRAMMA

- Opening en introductie
- Klinische- en laboratoriumaspecten van acuut coronair syndroom
- Klinische- en laboratoriumaspecten van hartfalen
- Discussie
- Afsluiting via Mentimeter

VRAAG 1

Welk van onderstaande stellingen is juist?

- A. Een hartinfarct is hetzelfde als een hartstilstand.
- B. Een hartinfarct kan leiden tot een hartstilstand.
- C. Een hartstilstand kan leiden tot een hartinfarct.
- D. Een hartinfarct en een hartstilstand hebben eigenlijk nooit met elkaar te maken.

VRAAG 2

Juist/onjuist:

CK is een specifieke marker voor hartschade.

A. Juist

B. Onjuist

VRAAG 3

Wat is de beste diagnostische marker voor een acuut myocardinfarct?

- A. CK
- B. CK-MB
- C. Myoglobine
- D. Troponine

VRAAG 4

Welke diagnostische testkarakteristieken hebben de hs-cTn assays voor de diagnose van een acuut myocard infarct?

- A. Hoge sensitiviteit en hoge negatief voorspellende waarde
- B. Hoge specificiteit en hoge positief voorspellende waarde
- C. Hoge sensitiviteit en hoge specificiteit
- D. Hoge sensitiviteit en hoge positief voorspellende waarde

VRAAG 5

Juist/onjuist

Bij hevige emoties kunnen mensen letterlijk “een gebroken hart” hebben.

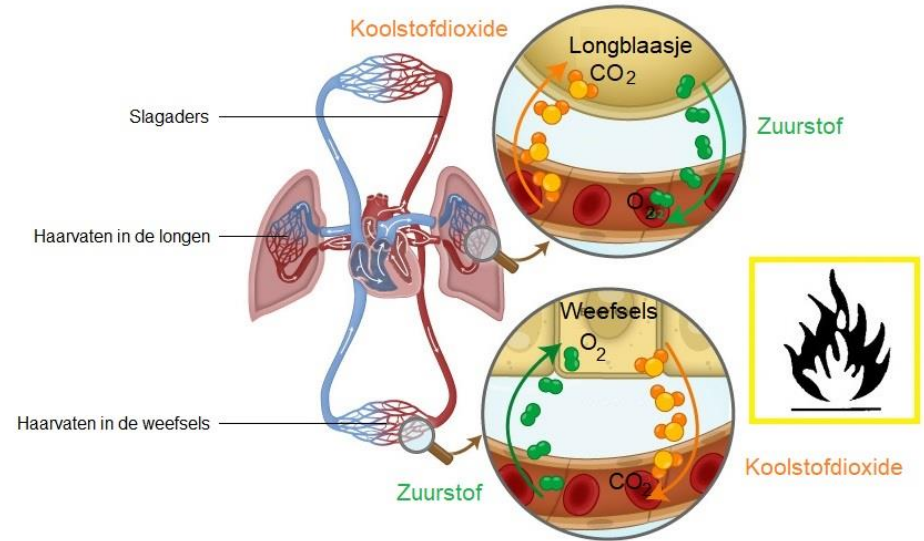
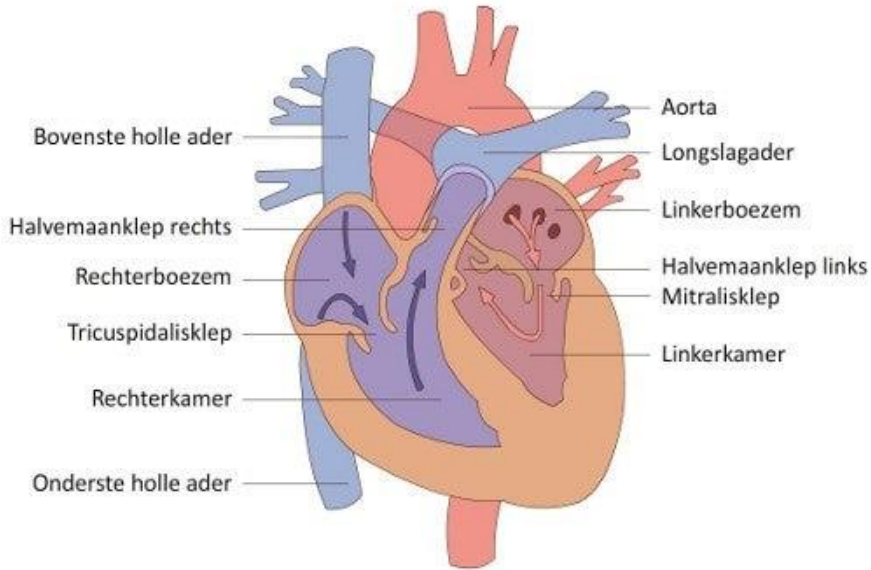
A. Juist

B. Onjuist

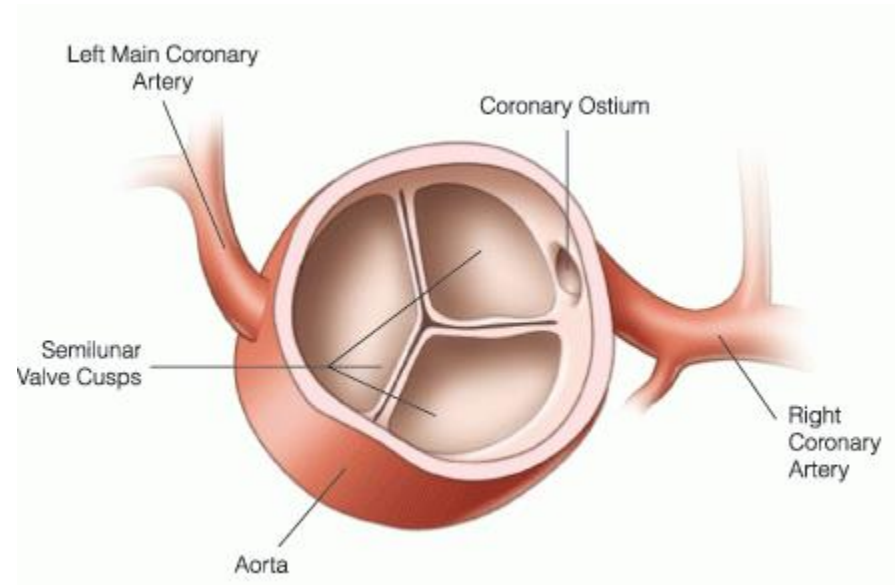
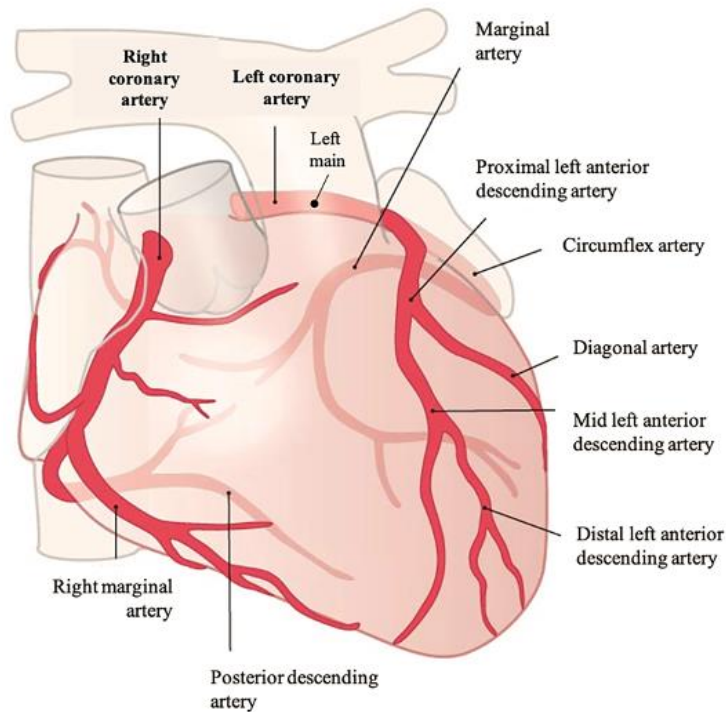
Kliniek van een acuut coronair syndroom

F 0 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

CIRCULATIE EN ANATOMIE HART

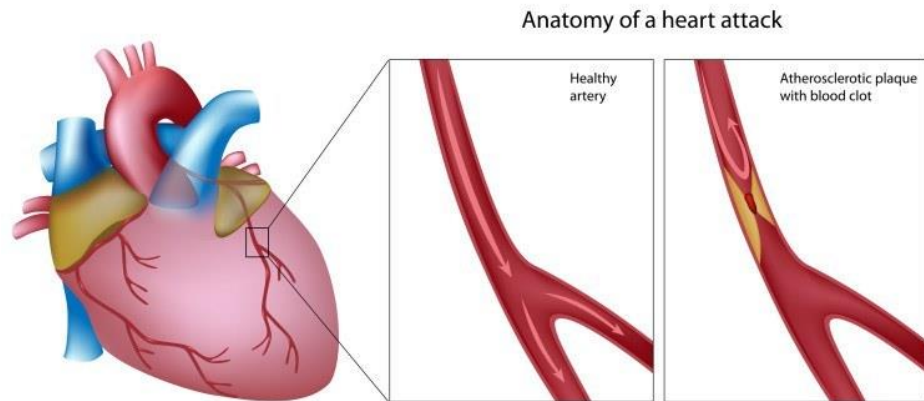

CORONAIREN (KRANSSLAGADERS)

ACUUT CORONAIR SYNDROOM

- Slagaderverkalking → obstructie/vernauwing → zuurstoftekort
- Risicofactoren: roken, diabetes, hypercholesterolemie, hypertensie, familieanamnese
- Vaker bij mannen dan vrouwen
- Incidentie: 95 mensen per dag in Nederland
- Mortaliteit (<30 dagen) ~2-3%
  - (~5-10% bij (N)STEMI)

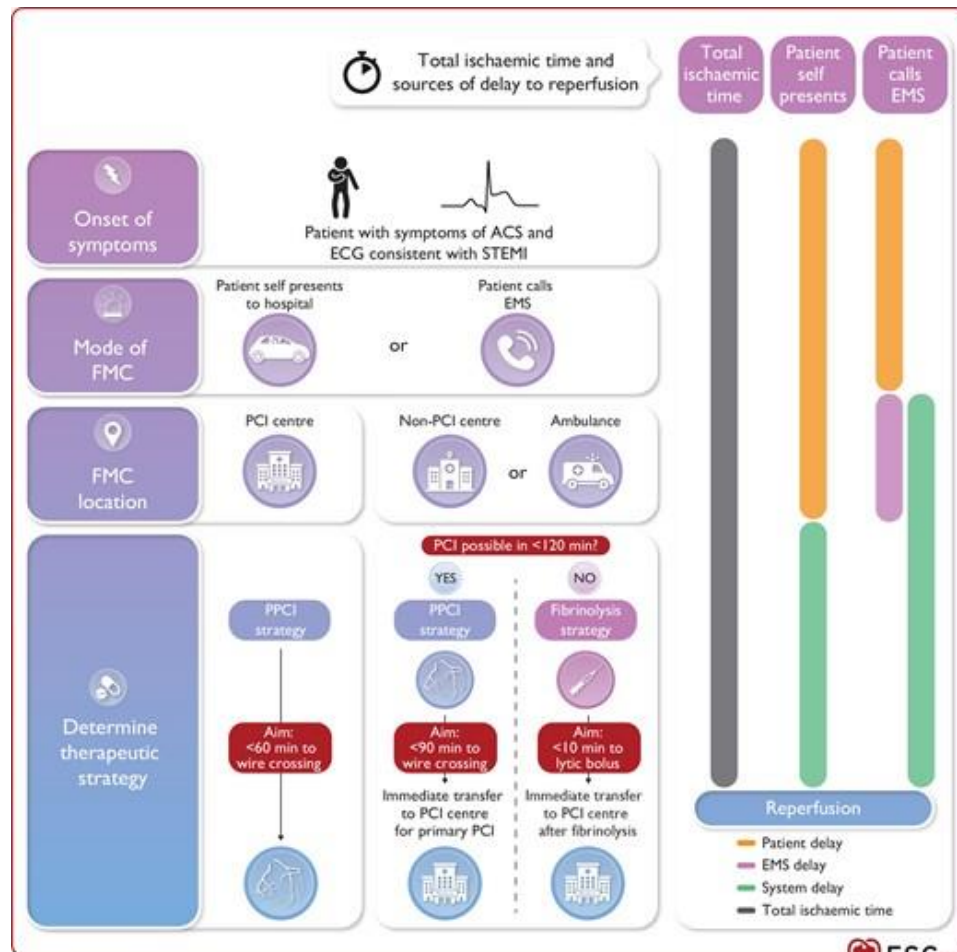

VERDELING ACUUT CORONAIR SYNDROOM

- ST-elevatie myocardinfarct (STEMI)
- Non-ST-elevatie myocardinfarct (NSTEMI)
- Instabiele angina pectoris (IAP)

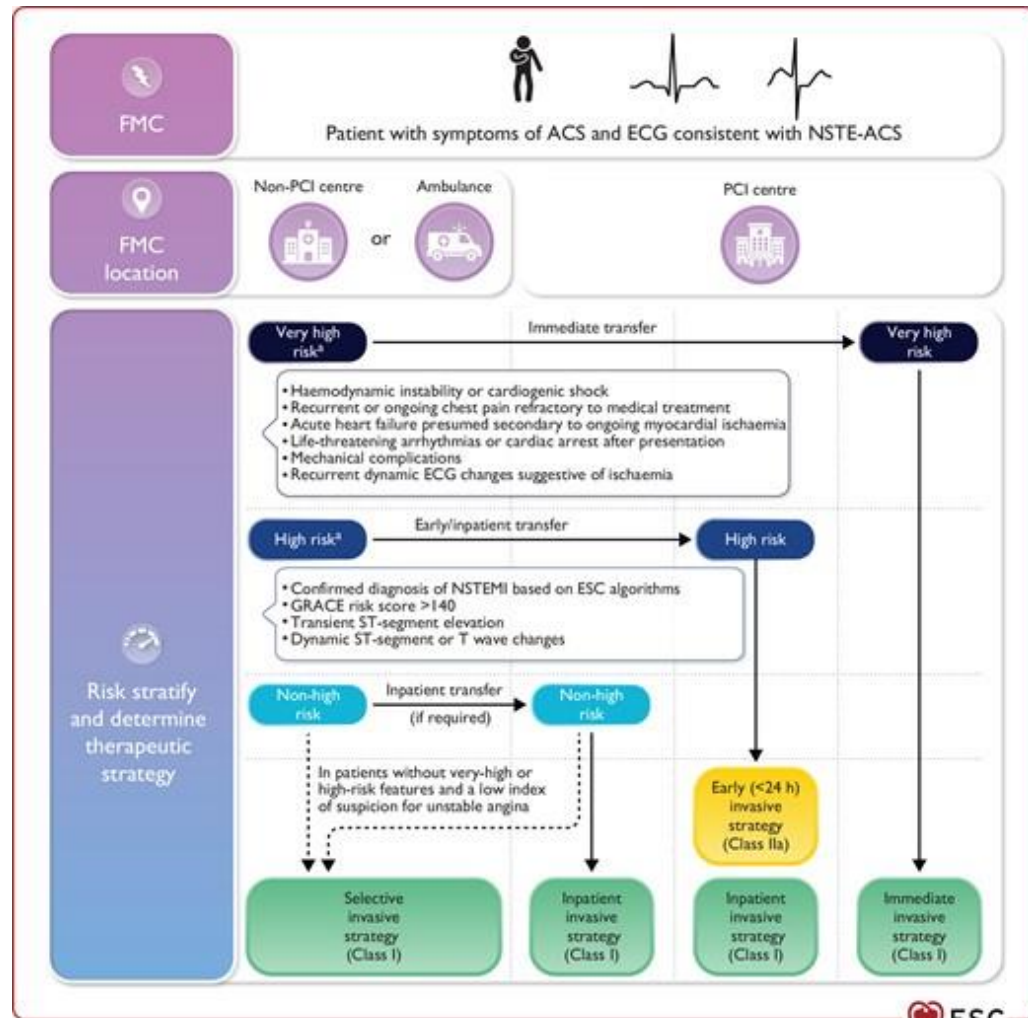
ST-ELEVATIE MYOCARDINFARCT (STEMI)

- Acute coronair occlusie
- Time = muscle
- Interventie ziekenhuis
- <120 minuten hartkatheterisatie
- In Nederland eigenlijk nooit fibrinolyse
- <12u revascularisatie (>48u is niet zinvol)

NON-ST ELEVATIE MYOCARDINFARCT (NSTEMI)

- Troponine verhoogd
- Vaak subtotale vernauwing
- Any very high risk → direct CAG
- Any high risk → CAG <24u

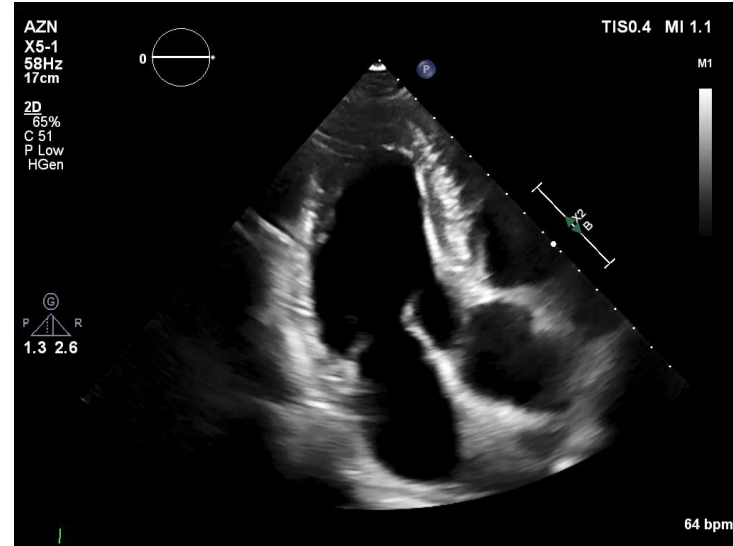

INSTABIELE ANGINA PECTORIS

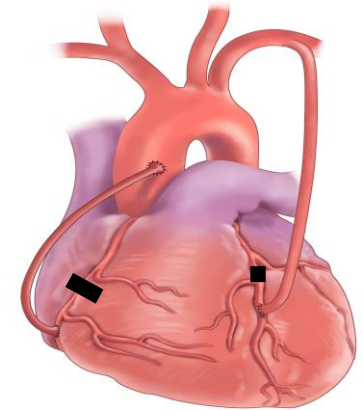
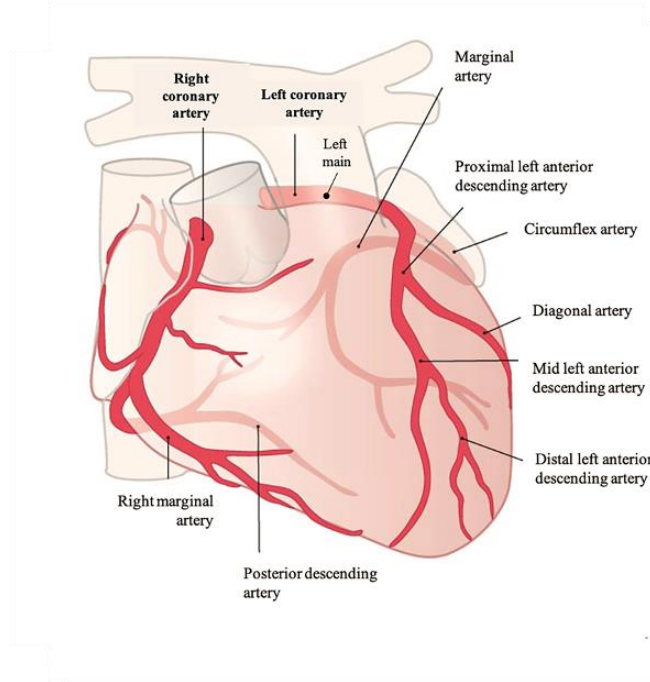
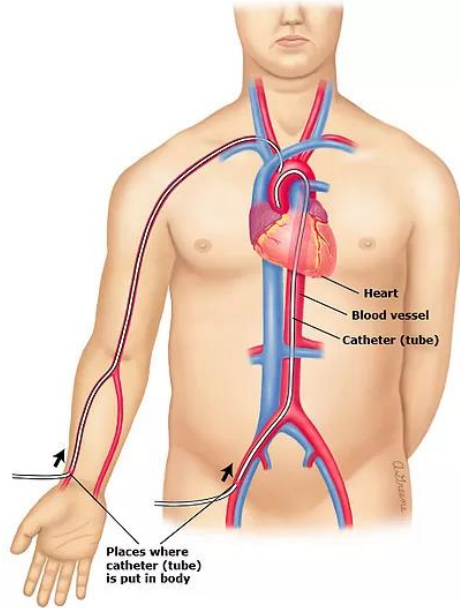
- Klinische diagnose
- Reden voor opname afdeling cardiologie aan ritmebewaking
- Klinisch CAG overwegen

DIAGNOSTIEK

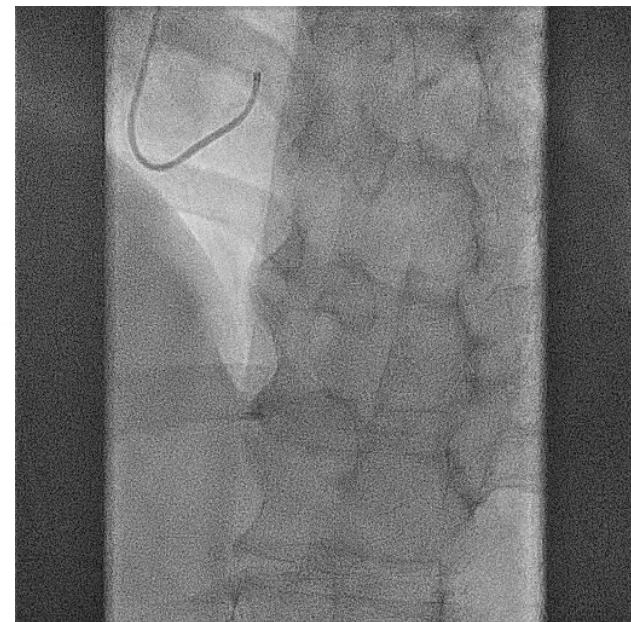
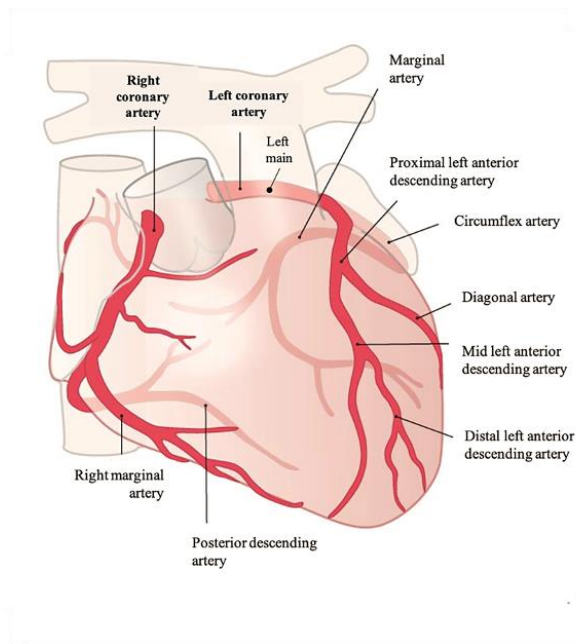
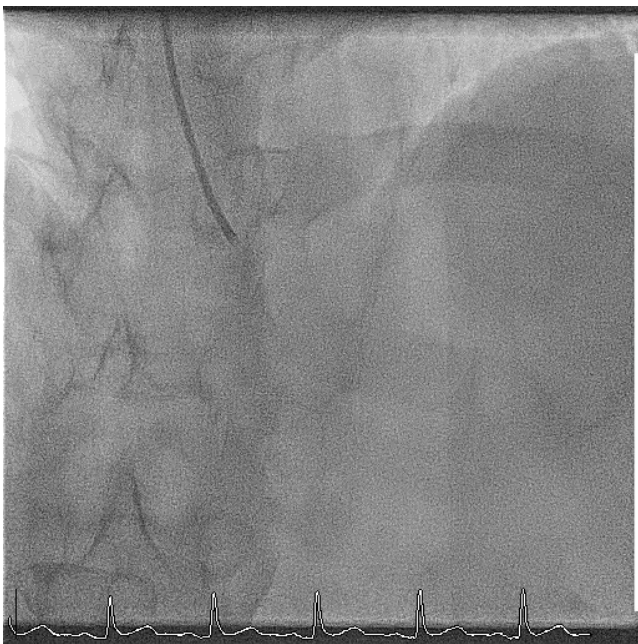
- Anamnese:
  - Drukkende pijn op de borst, met of zonder uitstraling
  - Vegetatief (klam/zweeten/misselijk)
  - Relatie met inspanning, verlichting bij inspanning of nitroglycerine
- Risicofactoren
- ECG → typische afwijkingen in de repolarisatiefase
- Laboratoriumonderzoek (troponine, CK, CKmb)
- Echocardiografie

BEHANDELING MYOCARDINFARCT

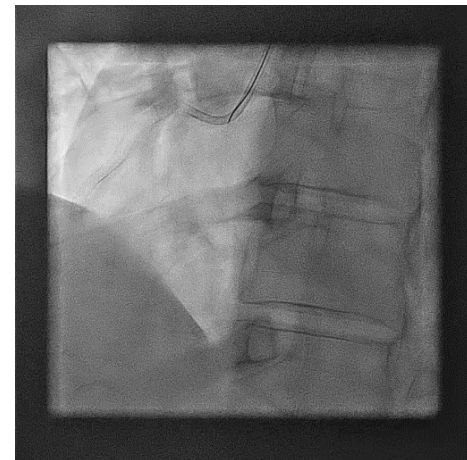
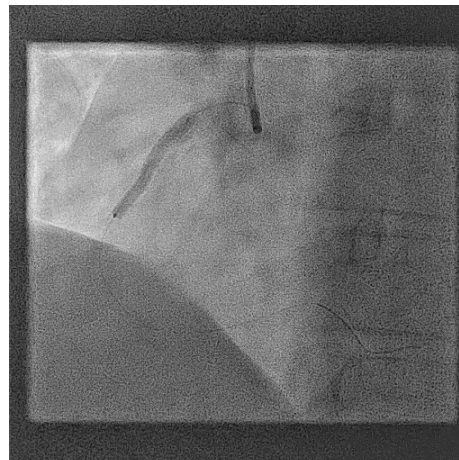
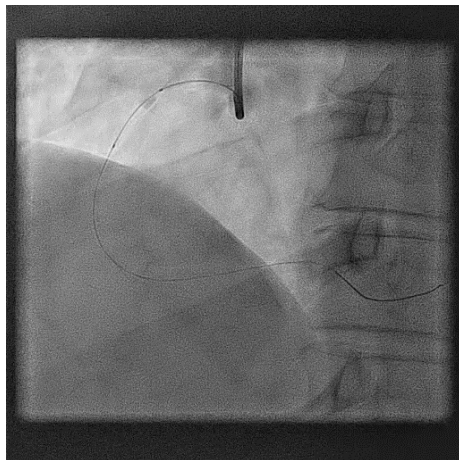
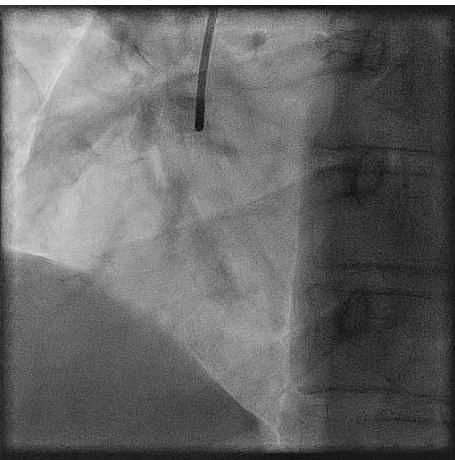
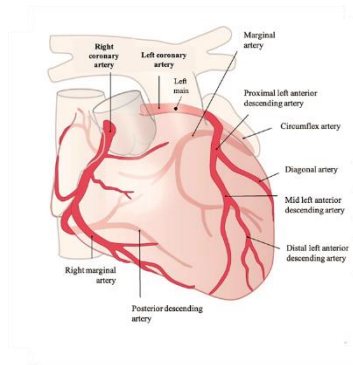

NORMAAL CORONAIRANGIOGRAM

BEHANDELING MYOCARDINFARCT

Voorbeeld angio

BIOMARKERS BIJ EEN ACS

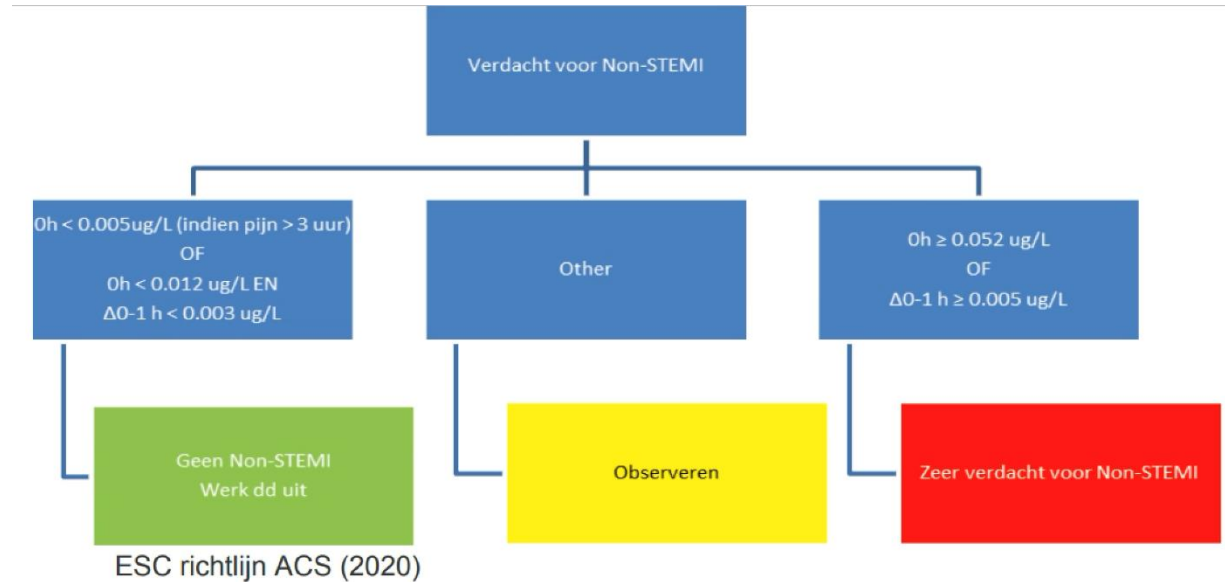
- Troponine → met name diagnostisch van belang bij een ACS
- CK en CKmb:
  - Geeft indicatie van grootte infarct of vervolg na hartchirurgie
  - Diagnostisch na hartchirurgie in plaats van troponine

TROPONINE ALS BIOMARKER

- Belangrijke rol in de diagnostiek (<1u verhoogd)
- Specifiek in hartspiercel
- Confounders:
  - Nierfunctie
  - Leeftijd (hoger bij hogere leeftijd)
  - Duur van de klachten
  - (Geslacht)
- Rise and fall

TROPONINE ALS BIOMARKER

- Rule in rule out schema
- Point of care troponine
  - Niet high sensitive
  - Toekomst

TROPONINE IN DE KLINIEK

- Voorbeeld 1:

- Sinds 1u pijn op de borst
- Troponine 0.078
- → NSTEMI

- Voorbeeld 2:

- Sinds 2u pijn op de borst
- Troponine 0.007 → 0.028
- → NSTEMI

- Voorbeeld 3:

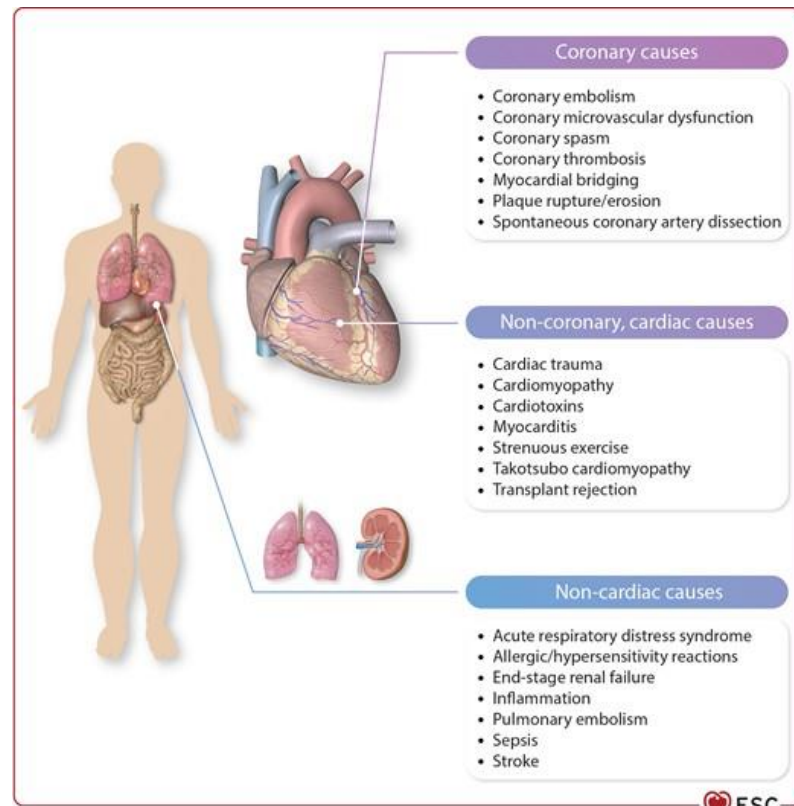
- Sinds 7u pijn op de borst
- Troponine <0.005 (of troponine 0.012 → 0.013 (delta <0.003))
- → troponine representatief laag

CK EN CK-MB

- Creatine kinase → belangrijke rol bij ATP vorming
  - CK-mb met name in het hart
  - CK-bb met name in de hersenen en glad spierweefsel
  - CK-mm met name in skeletspieren en hart
- CK-mb relatief index → $(\text{CK-mb} / \text{CK}) \times 100$
  - <1 maakt cardiale schade onwaarschijnlijk (= <5% van totaal CK)
  - >2 maakt cardiale schade zeer waarschijnlijk (= >10% van totaal CK)
- Klinische relevantie: vervolgen schade en diagnostisch na hartchirurgie

MYOCARDIAL INFARCTION WITH NONOBSTRUCTIVE CORONARY ARTERIES

- MINOCA
- 5-10% van alle patiënten met een hartinfarct

Laboratoriumdiagnostiek bij ACS

HARTMERKERS

Waar moet een goede hartmerker aan voldoen?

- Snel in het bloed aanwezig
- Goed meetbaar
- Specifiek
- Snel beschikbaar
- Snel meetresultaat

HARTMERKERS

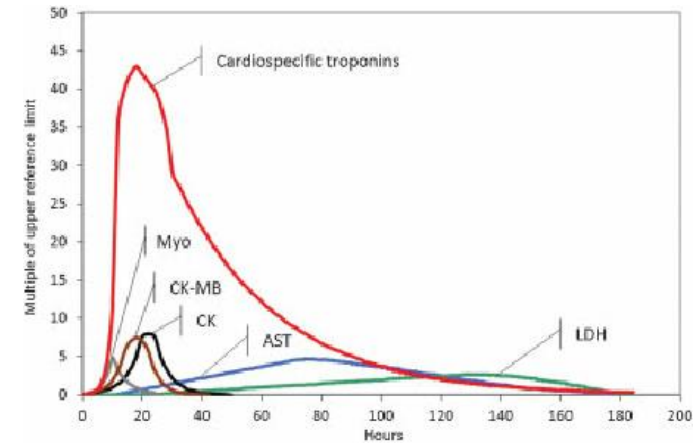
Welke merkers kunnen we meten in het laboratorium?

- LDH   niet weefsel specifiek, verhoogd bij hemolyse
- ASAT   niet weefsel specifiek, verhoogd bij hemolyse
- Myoglobine   niet weefsel specifiek
- CK   niet weefsel specifiek
- CK-MB   hart- en skeletspier
- Troponine I / T   hartspecifiek

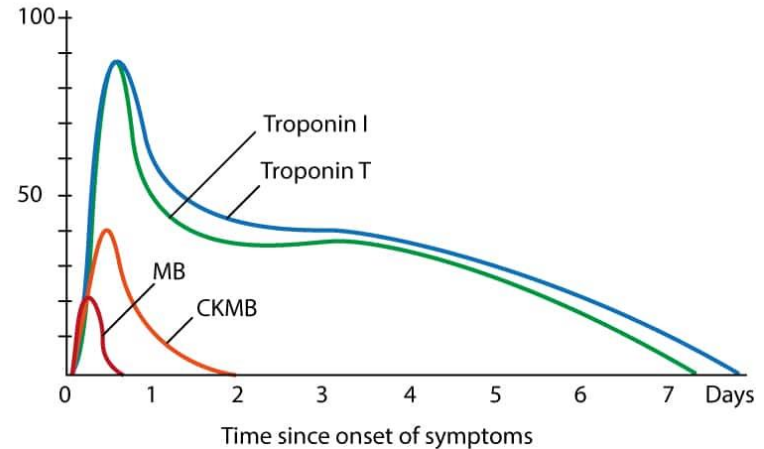
HARTMERKERS

Welke merkers kunnen we meten in het laboratorium?

- LDH
- ASAT
- Myoglobine
- CK
- CK-MB
- Troponine I / T

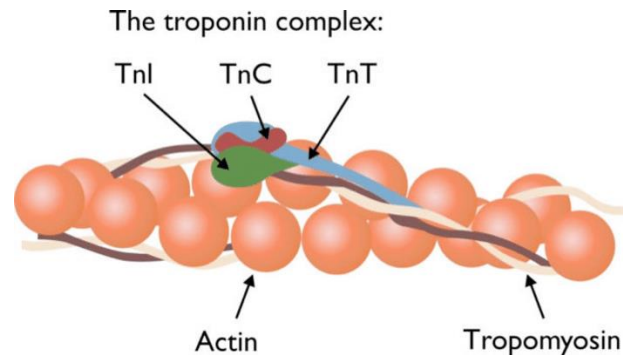
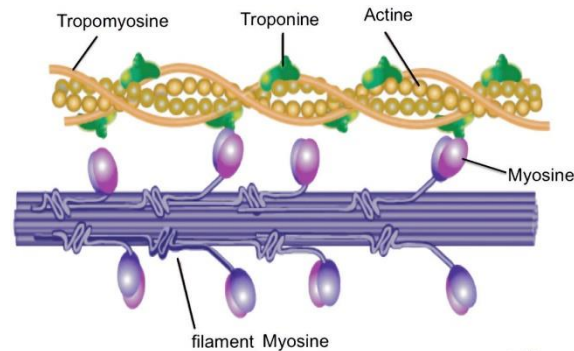

Blood levels of myocardial proteins
(times elevated over the reference limit)

TROPONINE

- Eiwitcomplex dat aan actine filamenten bindt
- Contractie van de hartspier
- Troponine komt vrij uit cardiomyocyten als ze afsterven
- Binnen 3-4 uur meetbaar in het bloed
- Blijft tot 2 weken na het infarct in het bloed aanwezig
- Troponine I (TnI) en troponine T (TnT)
  - Afhankelijk van de firma

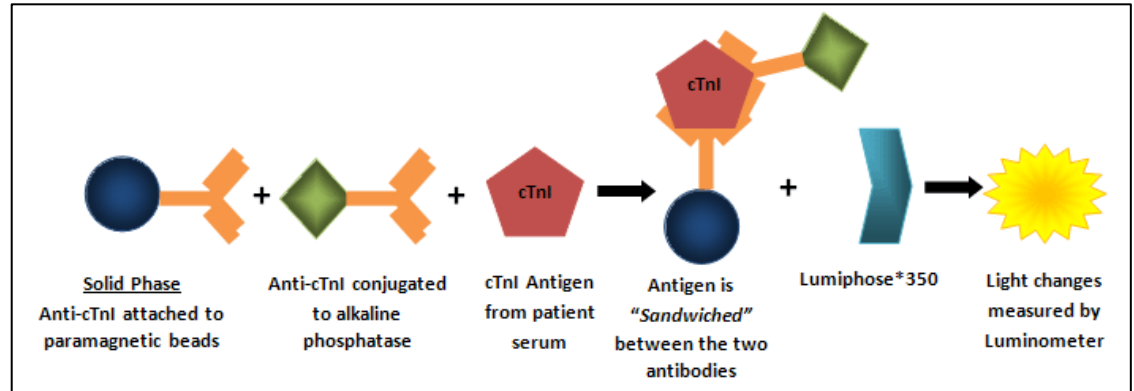
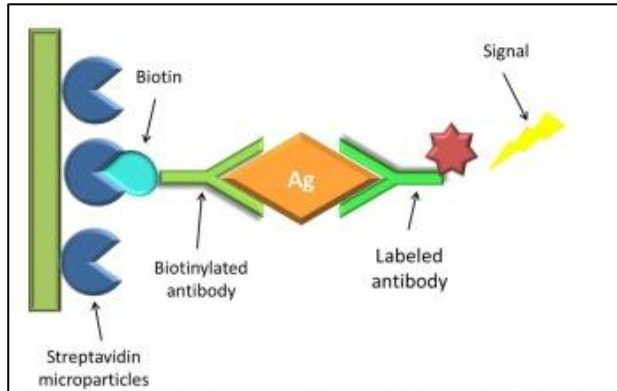

TROPONINE

Laboratoriumbepaling

Immunoassay

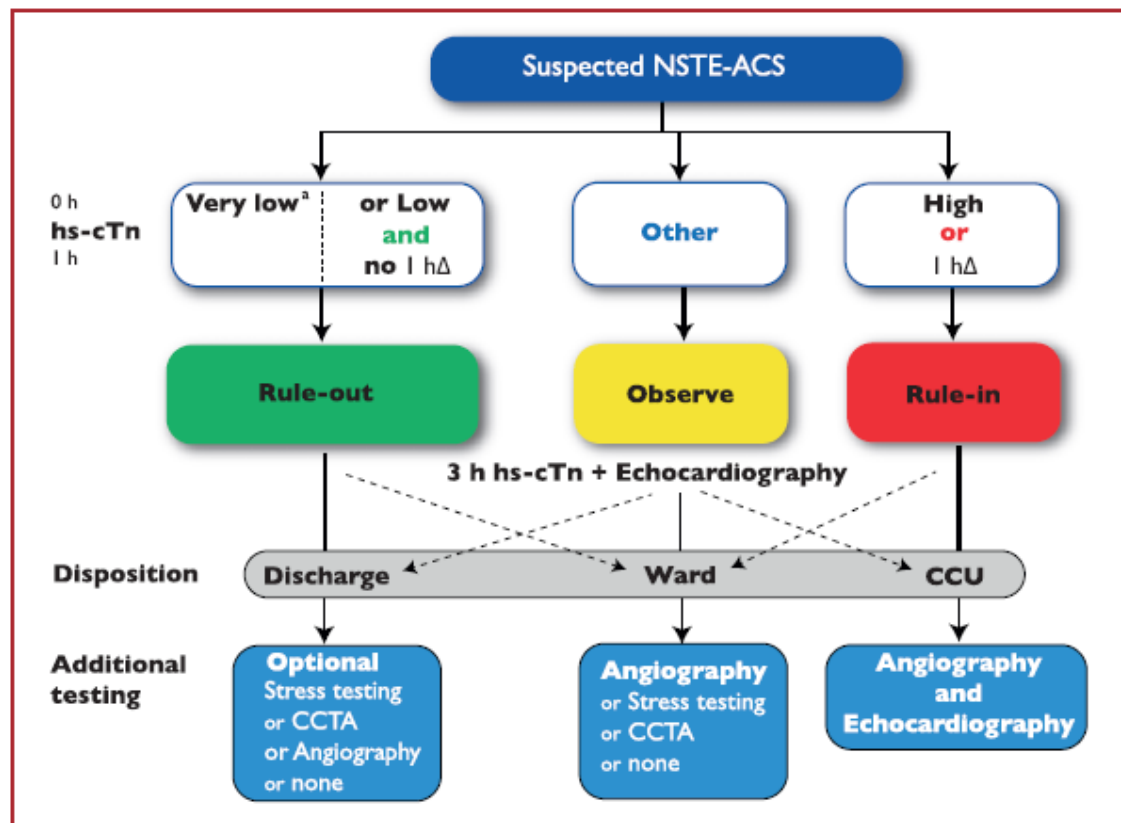
- Sandwich-chemoluminescentie immunoassay

TROPONINE

Rol in de diagnostiek van ACS

ESC-richtlijn

TROPONINE

Rol in de diagnostiek van ACS

ESC-richtlijn – klinische beslisgrenzen

Table 5 Assay specific cut-off levels in ng/l within the 0 h/1 h and 0 h/2 h algorithms

0 h/1 h algorithm	Very low	Low	No 1hΔ	High	1hΔ
hs-cTn T (Elecsys; Roche)	<5	<12	<3	≥52	≥5
hs-cTn I (Architect; Abbott)	<4	<5	<2	≥64	≥6
hs-cTn I (Centaur; Siemens)	<3	<6	<3	≥120	≥12
hs-cTn I (Access; Beckman Coulter)	<4	<5	<4	≥50	≥15
hs-cTn I (Clarity; Singulex)	<1	<2	<1	≥30	≥6
hs-cTn I (Vitros; Clinical Diagnostics)	<1	<2	<1	≥40	≥4
hs-cTn I (Pathfast; LSI Medience)	<3	<4	<3	≥90	≥20
hs-cTn I (TriageTrue; Quidel)	<4	<5	<3	≥60	≥8
0 h/2 h algorithm	Very low	Low	No 2hΔ	High	2hΔ
hs-cTn T (Elecsys; Roche)	<5	<14	<4	≥52	≥10
hs-cTn I (Architect; Abbott)	<4	<6	<2	≥64	≥15
hs-cTn I (Centaur; Siemens)	<3	<8	<7	≥120	≥20
hs-cTn I (Access; Beckman Coulter)	<4	<5	<5	≥50	≥20
hs-cTn I (Clarity; Singulex)	<1	TBD	TBD	≥30	TBD
hs-cTn I (Vitros; Clinical Diagnostics)	<1	TBD	TBD	≥40	TBD
hs-cTn I (Pathfast; LSI Medience)	<3	TBD	TBD	≥90	TBD
hs-cTn I (TriageTrue; Quidel)	<4	TBD	TBD	≥60	TBD

POINT-OF-CARE TESTING (POCT)

Troponine

- Tegenwoordig ook POC hs-cTn assays beschikbaar
- Juiste zorg, juiste plaats
  - Bij patiënt aan bed
  - Pre-hospitaal (ambulance, huisartspraktijk)
- Vingerprik
- Korte tijd tot diagnose
  - 1 uur (lab) tov 8-20 minuten (POC)
- Cut-off waarden nog niet voor alle assays beschikbaar

TROPONINE

Laboratoriumbepaling

Belangrijk

- Troponine I ligt hoger dan troponine T
  - Niet 1 op 1 vergelijkbaar!
- Beslisgrenzen afhankelijk van de gebruikte methode
- Afhankelijk van
  - Nierfunctie, leeftijd, geslacht, duur van de klachten
- Interferenties
  - Antilichamen
  - Hemolyse

CREATINE KINASE (CK)

- CK komt voor in veel verschillende weefsels
  - Skeletspier, hersenen, hart
- CK iso-enzymen
  - CK-MM, CK-MB en CK-BB
- Niet specifiek voor hartspierschade
  - Verhoogd bij: (hart)spierschade, zware fysieke inspanning, statine gebruik

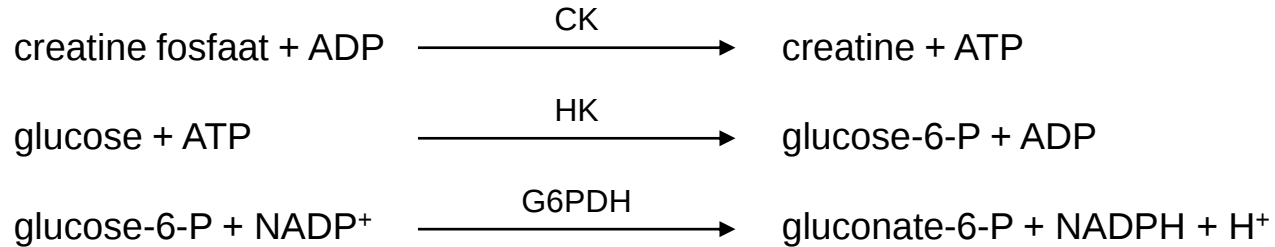
CK-MB

- CK-MB komt voornamelijk voor in de hartspier
  - Bepaling icm CK voor onderscheid schade hartspier of andere spier
  - CK verhoogd met, waarbij CK-MB 5-25% van totale CK > hartschade
- Therapie monitoring na hartinfarct
- Ook verhoogd bij
  - Ademhalingsproblemen, nierfalen, chronische spierziekten, overmatig alcoholgebruik
  - Bovengenoemde kunnen ook schade aan de hartspier veroorzaken

CK

Laboratoriumbepaling

- Enzymatisch, fluorometrie (NADPH)

- Het signaal van NADPH is recht evenredig met [CK]

CK-MB

Laboratoriumbepaling

- CK-MB massa (immunoassay)
- CK-MB activiteit
  - CK-M activiteit blokkeren met antilichamen
  - Meten CK-B activiteit
  - Resultaat CK-B activiteit x2

Immunoïnhibitietest

1. CK-isoenzymen

2. CK-isoenzymen normaal aanwezig in serum

3. CK-M activiteit blokkeren

4. Meting resterende CK (= CK-B) activiteit

UITSLAG VAN CK EN CK-MB

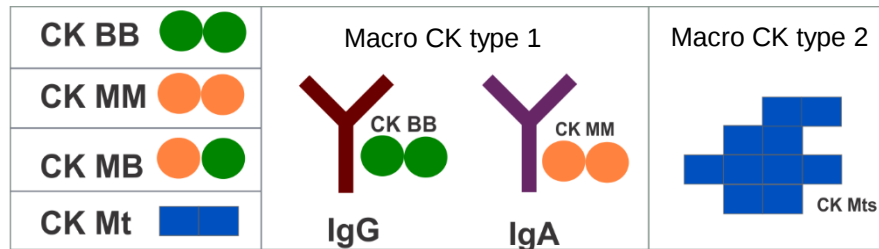
Wat valt hier op?

-----Chemie-----			
-----Algemeen-----			
Hemolyse index		2	
Lipemie index		14	
Icterie index		7	
Ureum		4.5	mmol/l
Kreatinine		60	umol/l
eGFR MDRD4		89	ml/min/1,73m2
eGFR CKD-EPI		82	ml/min/1,73m2
Natrium	L	132	mmol/l
Kalium		4.0	mmol/l
CK	H	497	U/l
CK-MB	H	1097	U/l

- CK-MB >> CK

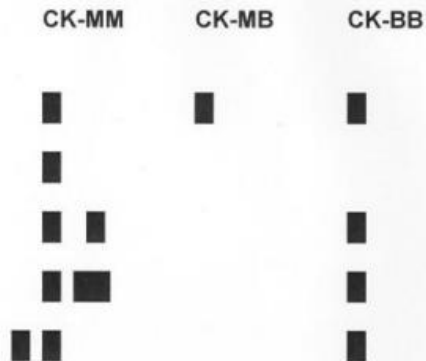
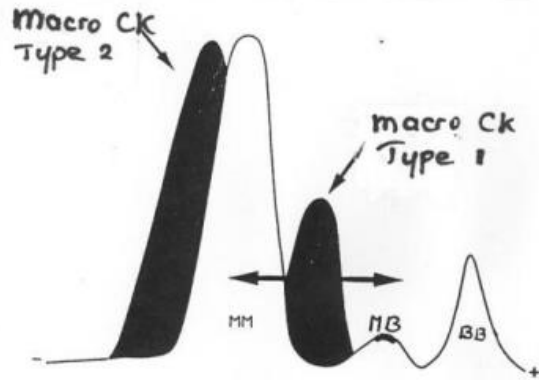
MACRO-CK

- Onbegrepen verhoogde CK-activiteit
- Schijnbare CK-MB waarden boven 25%
  - Bij immuuninhibitiemethode
- Type 1
  - Complex van CK-BB/CK-MM met immuunglobuline
  - Geen klinische betekenis
- Type 2
  - Oligomeren van mitochondriaal CK
  - Geassocieerd met maligniteiten

MACRO CK

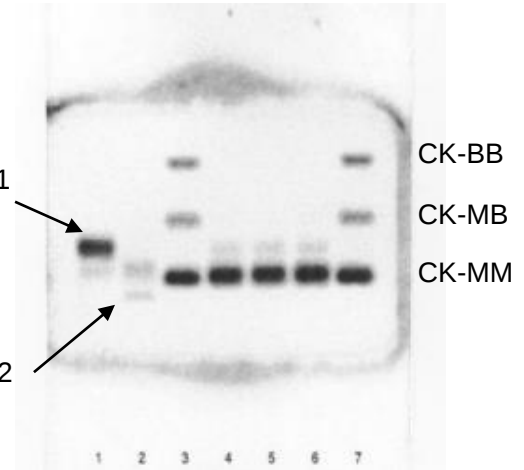
Elektroforese

- Enzycontrol
- Normale patient
- Macro CK Type 1
- Diffuse Macro CK (Type 1)
- Macro CK Type 2

Macro type 1

Macro type 2

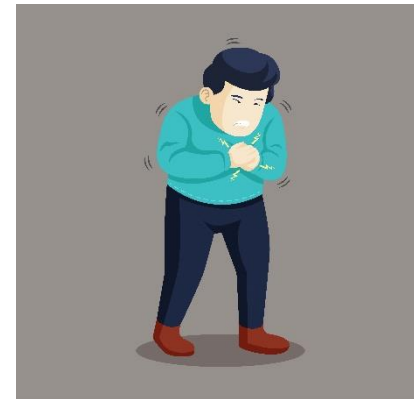

1. Macro CK type 1
2. Macro CK type 2
3. Enzycontrol
4. Patient met Macro CK type 1
5. Patient met Macro CK type 1
6. Patient met Macro CK type 1
7. Enzycontrol

[illegible]

VOORBEELD CASUS 1

- Een 65-jarige patiënt
- Voorgeschiedenis: hypertensie, hoog cholesterol, diabetes en roken
- Langzaam progressieve pijn op de borst, relatie met inspanning. Gaat nu niet meer weg.
- ECG → geen afwijkingen
- Lab: troponine 0.015 → 0.060 (bij goede nierfunctie). CK en CKmb laag
- Werkdiagnose?
Non-ST-elevatie myocardinfarct

VOORBEELD CASUS 2

- Een 55-jarige patiënt collabeert op straat, gaspende ademhaling.
- Voorgeschiedenis onbekend.
- Direct start reanimatie en bij aansluiten AED schokbaar ritme → succesvolle defibrillatie waarna weer ritme en output.
- Op het ECG beeld van een ST-elevatie myocardinfarct.
- Wat moeten we doen?
- Indien stabiel directe presentatie op het cathlab. Anders eerst stabiliseren op de shockroom.

VOORBEELD CASUS 3

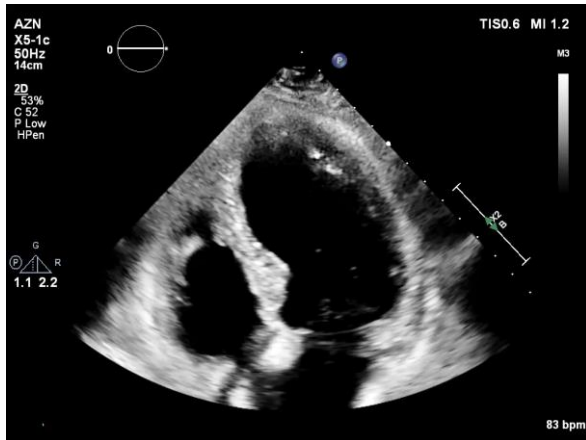
- Een 55-jarige patiënte.
- Geen relevante voorgeschiedenis.
- Sinds 2 uur drukkende pijn op de borst, plots ontstaan. Daarbij klam/zweten/misselijk. Emotionele periode, partner recent overleden.
- Lichamelijk onderzoek en controles geen afwijkingen.
- ECG: afwijkingen die passen bij een hartinfarct (STEMI).

AANVULLEND ONDERZOEK

- Lab:

CK	1.126 ▲	1.033 ▲	1.016 ▲	777 ▲
CK-MB	79 ▲	69 ▲	72 ▲	46 ▲
Troponine T	2,500 ▲	2,380 ▲	2,340 ▲	2,340 ▲

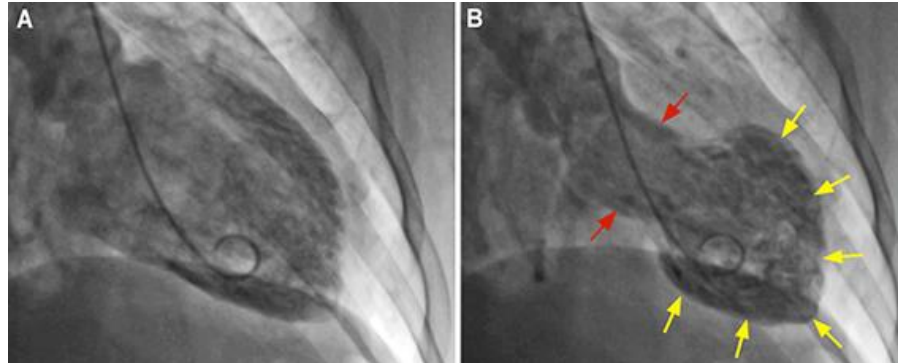
- Transthoracal echo:

BROKEN HEART SYNDROME

takotsubo cardiomyopathie

- Coronair angiogram → geen coronairlijden.
- LV-angio → apicale hypokinesie.
- Pathofysiologie grotendeels onbekend (catecholamine, vaatdysfunctie)
- 1/3 emotionele trigger
- 1/3 lichamelijker trigger
- 1/3 geen trigger
- Herstelt vaak volledig

Antwoorden quizvragen

ST ANTONIUS

VRAAG 1

Welk van onderstaande stellingen is juist?

- A. Een hartinfarct is hetzelfde als een hartstilstand.
- B. Een hartinfarct kan leiden tot een hartstilstand.**
- C. Een hartstilstand kan leiden tot een hartinfarct.
- D. Een hartinfarct een hartstilstand hebben eigenlijk nooit met elkaar te maken.

De meest voorkomende oorzaak voor een hartstilstand is een myocardinfarct (door ventrikelfibrilleren).

VRAAG 2

Juist/onjuist:

CK is een specifieke marker voor hartschade.

A. Juist

B. Onjuist

CK komt voor in hart, maar ook in hersenen en skeletspieren. Schade aan andere spieren dan de hartspier doet het CK ook stijgen. CK stijging wordt bv ook gezien na hard trainen of het lopen van de marathon.

VRAAG 3

Antwoord

Wat is de beste diagnostische marker voor een acuut myocardinfarct?

A. CK

B. CK-MB

C. Myoglobine

D. Troponine

VRAAG 4

Antwoord

Welke diagnostische testkarakteristieken hebben de hs-cTn assays voor de diagnose van een acuut myocard infarct?

A. Hoge sensitiviteit en hoge negatief voorspellende waarde

B. Hoge specificiteit en hoge positief voorspellende waarde

C. Hoge sensitiviteit en hoge specificiteit

D. Hoge sensitiviteit en hoge positief voorspellende waarde

VRAAG 4

Uitleg

Welke diagnostische testkarakteristieken hebben de hs-cTn assays voor de diagnose van een acuut myocard infarct?

A. Hoge sensitiviteit en hoge negatief voorspellende waarde

De hs-troponine assays laten bij vrijwel alle patiënten met een AMI een verhoging zien (als het AMI ten minste 3 uur bestaat), de assays hebben dus een hoge sensitiviteit. Een hoge sensitiviteit gaat gepaard met een hoge negatief voorspellende waarde (veilig uitsluiten).

Echter, elke vorm van myocardschade zal leiden tot een hs-troponine verhoging (bijv ook een myocarditis), de assays zijn dus niet erg specifiek en hebben dus ook geen hoge positief voorspellende waarde.

VRAAG 4

Uitleg

Welke diagnostische testkarakteristieken hebben de hs-cTn assays voor de diagnose van een acuut myocard infarct?

A. Hoge sensitiviteit en hoge negatief voorspellende waarde

		Ziekte		
		Ja	Nee	
Test resultaat	Positief	Terecht positief (TP)	Vals positief (VP)	Positief voorspellende waarde = $TP / (TP + VP)$
	Negatief	Vals negatief (VN)	Terecht negatief (TN)	Negatief voorspellende waarde = $TN / (TN + VN)$
		Sensitiviteit = $TP / (TP + VN)$	Specificiteit = $TN / (TN + VP)$	

VRAAG 5

Juist/onjuist

Bij hevige emoties kunnen mensen letterlijk “een gebroken hart” hebben.

A. Juist

B. Onjuist

Juist. De pathofysiologie is grotendeels onbekend maar heeft een vrij typisch beeld en komt een stuk minder vaak voor dan een myocardinfarct.

EINDE DEEL 1

ST ANTONIUS